

Bryssel den 28 april 2026
(OR. en)

8311/26

CULT 47

NOT

från: Ordförandeskapet
till: Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet

Ärende: EU:s arbetsplan för kultur 2027–2030
– *Diskussion*

För delegationerna bifogas en vägledande not från ordförandeskapet i det ovannämnda ärendet inför diskussionen i rådet (utbildning, ungdom, kultur och idrott) den 12 maj 2026.

Vägledande not**EU:s arbetsplan för kultur 2027–2030: diskussion****Bakgrund och sammanhang**

Sedan 2011 har EU:s arbetsplaner för kultur (*arbetsplan(erna)*) format fleråriga prioriteringar på kulturområdet och väglett samarbetet mellan medlemsstaterna, rådet och kommissionen. Även om medlemsstaterna behåller ansvaret för sin egen kulturpolitik har dessa arbetsplaner spelat en viktig roll när det gäller att ge underlag till åtgärder för att stödja, samordna eller komplettera den nationella kulturpolitiken och när det gäller att ta itu med frågor som är relevanta för de kulturella och kreativa sektorerna i hela Europeiska unionen, i enlighet med rådets roll enligt fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Bakgrunden till arbetsplanerna kan spåras tillbaka till den första europeiska kulturagendan, som antogs 2007. Den agendan utgjorde en viktig milstolpe genom att man i den fastställde en gemensam vision för kulturellt samarbete mellan medlemsstaterna och gemensamma mål och erkände kulturen som en viktig drivkraft för social sammanhållning, ekonomisk tillväxt och europeisk integration. De efterföljande arbetsplanerna har byggt på denna grund och omsatt agendans prioriteringar i praktiska åtgärder och strategier under utveckling som svar på förändrade omständigheter och behov.

Tidigare arbetsplaner och viktiga prioriterade områden

Hittills har fyra EU-arbetsplaner för kultur genomförts: 2011–2014, 2015–2018, 2019–2022 och 2023–2026. Varje plan har byggt på sin föregångare och stärkt subsidiaritetsprincipen och samtidigt tagit itu med framväxande och rådande geopolitiska, ekonomiska och sociala utmaningar. Åtgärder och arbetsmetoder har utvecklats kring flera viktiga prioriterade områden, bland annat följande:

- Kulturell mångfald och interkulturell dialog
- Stöd till de kulturella och kreativa sektorerna för att främja ekonomisk tillväxt, innovation och konkurrenskraft inom sektorerna
- Konstnärers och yrkesverksammas kompetens och rörlighet
- Kulturarv och hållbarhet
- Kultur i yttre/internationella förbindelser
- Kulturstatistik
- Tillgänglig kultur för alla
- Social sammanhållning och socialt välbefinnande
- Jämställdhet

Den nuvarande EU-arbetsplanen för kultur (2023–2026)

Den nuvarande arbetsplanen (2023–2026)¹ är uppbyggd kring fyra huvudprioriteringar:

i) konstnärer och kulturarbetare, ii) kultur för människor, iii) kultur för planeten och iv) gemensamt skapande partnerskap. I den fastställdes 21 åtgärder och den har lett till samordnade rapporter från expertgrupper om ämnen såsom kultur och hälsa, den gröna omställningen inom de kulturella och kreativa sektorerna, internationella kulturella förbindelser och offentliga biblioteks roller.

¹ EUT C 466, 7.12.2022, s. 1.

Dessutom har arbetsplanen bidragit till att fastställa prioriterade teman för kommande ordförandeskap i Europeiska unionens råd. Dessa teman har varit vägledande vid utarbetandet av rådsslutsatser, ordförandeskapskonferenser och informella diskussioner på ministernivå. Med tanke på att externa politiska, ekonomiska och sociala sammanhang – på både nationell och internationell nivå – kan nödvändiggöra flexibilitet och anpassningsförmåga i ordförandeskapets agendor har det i den nuvarande arbetsplanen fastställts en framåtblickande politisk agenda.

Preliminär utvärdering och utmaningar

Även om slutrapporten om genomförandet av EU:s arbetsplan för kultur 2023–2026 ska komma i juni 2026 tyder preliminära utvärderingsresultat² på att arbetsplanen fortsätter att tjäna sitt huvudsyfte att ge strategisk vägledning för kulturellt samarbete mellan medlemsstaterna på EU-nivå. Viktiga styrkor som identifierats är bland annat stöd till medlemsstaterna genom ömsesidigt lärande och samarbete, stark anpassning till nationella prioriteringar och främjande av sektorsövergripande genomslag, särskilt inom områdena hälsa, utbildning och hållbarhet. Vissa utmaningar kvarstår dock, såsom det ojämna genomslaget i medlemsstaterna och begränsad tydlighet, synlighet och uppföljning samt luckor i finansieringen och framväxande frågor såsom artificiell intelligens.

Överväganden inför arbetsplanen 2027–2030

Varje förnyelse av arbetsplanen ger möjlighet att reflektera över det nuvarande landskapet och de rådande förhållandena – inte bara inom de kulturella och kreativa sektorerna utan även på ett bredare plan – med tanke på kulturens övergripande karaktär och dess betydelse som en pelare för europeisk integration, social sammanhållning, ekonomisk tillväxt och demokratins motståndskraft. Hänsyn bör också tas till det politiska sammanhang i vilket nästa arbetsplan kommer att utarbetas. Förberedelserna inför den kommande cykeln kommer vid en tidpunkt då kulturlandskapet håller på att förändras på grund av flera omvälvande faktorer: geopolitiska förändringar och kulturens ökande betydelse i yttre förbindelser och för demokratins motståndskraft, den digitala omvandlingen, inbegripet utvecklingen av artificiell intelligens (AI), klimat- och hållbarhetskrav, kulturellt deltagande och social sammanhållning samt bredare frågor som rör ekonomiska ramar och arbetsvillkor.

² Föredragning av kommissionen inför kulturkommittén i mars 2026.

Det är viktigt att notera att nästa arbetsplan kommer att utarbetas vid sidan av den nya kulturkompassen för Europa, som kommer att ersätta den nya europeiska agendan för kultur (ramen för EU:s kulturpolitik sedan 2018). Kulturkompassen utgör en strategisk ram och beskriver den politiska ambitionen och visionen för kulturpolitikens framtida inriktning. En av de största utmaningarna för nästa arbetsplan är att omsätta den ambitionen i konkreta prioriteringar, ändamålsenliga arbetsmetoder och mätbart samarbete mellan medlemsstaterna. Det är mycket viktigt att överväga hur man på bästa sätt kan tillhandahålla en robust, framtidssäkrad och ändamålsenlig arbetsplan som upprätthåller rådets långvariga prioriteringar och samtidigt tillhandahåller mekanismer för att ta itu med framväxande frågor.

Viktiga frågor att överväga

Mot bakgrund av ovanstående uppmanar ordförandeskapet ministrarna att överväga följande diskussionsfrågor:

1. Vilka kulturpolitiska frågor bör rådet prioritera i under arbetsplansperioden 2027–2030, och vilka specifika rådsåtgärder skulle bäst ta itu med dessa?
2. På vilka sätt kan dessa prioriteringar hantera nuvarande utmaningar och anpassas till kulturkompassen och andra relevanta politiska ramar, samtidigt som tillräcklig flexibilitet säkerställs för anpassning till förändrade omständigheter?